

Belföldi hírek

h é t f ő

bb 1. igazolvány elsősegélynyújtóknak - Leporellő autósoknak

i dg/mi um bc sl

1979. február 12.

a jövőben vizsgával zárulnak az elsősegélynyújtó tanfolyamok, és a sikeresen vizsgázók felkészültségükről igazolványt, az általános iskolások pedig jelvényt is kapnak. az idei elemi, alap- és középfokú tanfolyamokat a vöröskeresztes alapszervezetek már ennek jegyében hirdették meg.

hazánkban évente mintegy 50 ezer általános iskolás, 20-25 ezer középiskolás, és 100 ezer felnőtt vesz részt az elsősegélynyújtó tanfolyamokon. a tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy közülük adott esetben az elvárhatónál lényegesen kevesebben vállalkoznak tényleges segítségnyújtásra. nem biznak tudásukban, úgy érzik nem vált igazán készségükké az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása. a vöröskereszt legutóbbi, 1977-es kongresszusán határozatot hozott az elsősegélynyújtó oktatás színvonalának emelésére, a gyakorlati képzés hatékonyságának a növelésére. a közelmuliban megkezdődtek azok a tanfolyamok, amelyek az oktatókat - pedagógusokat, iskolaorvosokat, védőnőket és más egészségügyi szakdolgozókat - képezik ki, illetve képezik tovább: megyénként 25-30-an vesznek részt ezeken. a két napos - összesen 16 órás - foglalkozások már elsősorban a gyakorlati képzésre készítik fel őket.

/folyt.köv./

07

- 1 -

bb 1. /igazolvány ...folyt./um

a technika fejlődésével, a motorizáció általánossá válásával előtérbe került az elsősegélynyújtás. az egészségügyi törvény megszabja, hogy az üzemekben átlagban 500 dolgozónként egy felkészült elsősegélynyújtó álljon rendelkezésre. Ők a tanfolyamokon lényegében az oktatókéhoz hasonló ismeretanyag birtokába jutnak. nem kapnak azonban szervezett elsősegélynyújtó képzést jelenleg hazánkban a gépjárművezetők. a hiányt pótlandó, a magyar vöröskereszt, a magyar autókлубbal közösen, népszerű ismeretterjesztő leporellót ad ki „amíg a mentők megérkeznek,, címmel.

az országos mentőszolgálat vezető szakemberei által összeállított füzetecske a többi között a különböző újraélesztési eljárásokkal, az égési sérülések ellátásával, a gépjárműből történő kimentéssel ismerteti meg a gépjárművezetőket. a színes, illusztrált kiadvány várhatóan az év közepére - egyelőre mintegy 150 ezer példányban - jelenik meg.

a vöröskereszt a későbbiekben tárgyalásokat tervez a kpm-mel is. azt szeretné elérni, hogy a könyvecske a jövőben ugyanúgy a gépkocsik nélkülözhetetlen tartozéka legyen, mint a mentődoboz, vagy a biztonsági öv. a tervek között szerepel a „sárga angyalok,, elsősegélynyújtó kiképzése is. felmerült a vöröskereszt és a természetbarát szövetség vezetői között: szervezett elsősegélynyújtó oktatáson vegyenek részt a turavezetők is.
/mti/

.-.-

bb 2. száz olvasótáborba mintegy négyezer fiatal t várnak - a középontban a közösségi élet

i ma/gg um dg sl

1979. február 2.

a különböző rétegekhez tartozó fiatalokat felkaroló, társadalmi segítetté terebélyesedett 1979-re az olvasótábori mozgalom. a táborhelyek és a fiatalok kiválasztásához már ezekben a napokban hozzákezdtek. a megyékben száz táborban mintegy négyezer általános iskolás, szakmunkásépzős és ifjummunkás fiatalban bontogatják, erősítik a nyári táborokban a közösséghez tartozás, az együttgondolkodás vágyát. a könyvek megszeretetésével, az olvasás és általában a művelődés értékeinek feltárásával kívánnak a szükösebb anyagi, a szegényesebb szellemi családi körből érkezetteknek iránytűt adni környezetük és önmaguk megismeréséhez.

/folyt.köv./

- 2 -

M

bb 2. /száz olvasótáborban..1.folyt./um

a négyezer fiatal - ahogy azt a hazafias népfront országos tanácsánál az mti munkatársának elmondották - többségében az idén is a tanyákon, városokban könyvek nélküli, ingerszegény környezetben élők közül kerül ki. több tábor várja majd a cigánycsaládok gyerekeit. ilyképpen az élet számos területét átfogó társadalmi segítségadást ötvözik ezuttal a művelődési, az önmegvalósítási készség fejlesztésével.

a nemzetiséglakta megyék többségében délszláv, német és szlovák nyelven foglalkoznak majd 10-14 napig a fiatalokkal, ezzel is hozzájárulva az 1978. évi nemzetiségi kongresszusok általásfoglalásainak megvalósításához. a tavalyinál több olyan szakmunkástanulót és fiatal dolgozót várnak a közösségi élet jegyében, akiket körülményeik fékeznek tehetségük kibontakoztatásában.

a gyerekekkel írók, pedagógusok, képző- és iparművészek, valamint társadalom- és természettudósok foglalkoznak, akiknek márciusban tatán tartanak háromnapos előkészítő tanácskozást. a fiatalokat szépirodalmi és tudományos alkotások olvasásával, valamint a műveket követő vitákkal vezetik azok megértéséhez, mához is szóló mondandójuk kibontásához.

a könyvek csak egyik fogódzkodóját jelentik a 10-15 gyereket felölelő kiscsoportos tevékenységnek. a mindennapos kérdésekben, a majdani konfliktusokban való eligazodáshoz, a közös gondolkodást serkentő előadások, fórumok és játékos bírósági tárgyalások terelgetik a fiatalokat. mindenhez éneklés, színjátszás, homokszobrászat, fafaragás, kinek-kinek kedvének és készségének megfelelő foglalkozás párosul. a filmvetítés, a lemezhallgatás, a játékos sportvetélkedő, valamint a honismereti és helytörténeti tura a hasznos kikapcsolódást szolgálja.

a táborok fenntartásához, a fiatalok teljesen ingyenes ellátásához, a programok megrendezéséhez elengedhetetlen milliók ezuttal is az önzetlen társadalmi összefogásból kerülnek ki. a népfront, a kisz, s még jónéhány más állami és társadalmi szervezet nyul a zsebébe és számos szocialista brigád társadalmi munkában segít a táborhely kialakításában, parkosításban. a könyvtárak az olvasnivalót, a tanácsit, valamint a vállalati művelődési központok pedig a magnót, a lemezjátszót, a vetítőt és a filmeket adják.

/folyt.köv./

- 3 -

M

bb 2. /száz olvasótáborban...2.folyt./um

az olvasótábori mozgalom vezetői tudják, hogy a kéthetes foglalkozással nem változtathatják meg teljességgel a résztvevő fiatalok helyzetét. az eredmény azonban kétségtelen. az 1977-es széles körű szociális felmérés, majd az azt követő tájékoztatók bizonyították, hogy az olvasótáborból hazatérő fiatalok többsége rendszeres olvasóvá válik. ami talán még ennél is fontosabb: a gyerekek később már a szüleiktől és a pedagógusoktól is igénylik a környezetükkel és a saját helyzetükkel kapcsolatos rendszeres eszmecsere-t. az olvasótábori „szellemnyitás”, tehát a négyezer gyereken keresztül - hatásában - a környezetet is többségében kedvezően érinti. /mti/

..-

bb 3. új magyar líra, próza, dráma a magvető műhelyéből

i km/fe um bc sl

1979. február 12.

- mintegy 250 kötet jut el az idén kiadónktól az olvasókhöz. kiadványaink 80 százalékáa magyar szerző tollából született - mondotta hegedős mária, a magvető kiadó magyar irodalmi főszerkesztőségének vezetője az mti munkatársának.

- változatlanul munkánk középpontjában áll az antológiák, illetve a mind közkedveltebb sorozataink gondozása. mint minden évben, az idén is a költészet napjára jelenik meg a tavalyi lírai termés legsikeresebb alkotásait közreadó szép versek 1978 antológia, a magyar novellisztika egy-egy évének eredményeit reprezentáló körkép-antológia tizenhatodszor hagyja el a nyomdát, s a rivalda 77-78 a színházi évad magyar drámáinak legjavát foglalja egybe antológia-kötetbe: legjaván érte azokat az újonnan bemutatott műveket, amelyek a modern magyar dráma fejlődését tükrözik.

- legfiatalabb sorozatunk a magyar tallózó, amely az 1978-as téli könyvvásáron jelentkezett először, az idén négy kötettel gyarapodik. régóta hiányzik könyvesboltjainkból egy olyan kötet, amely a régvolt játékszíni esték hangulatát idézi, azokét, amelyekre már nem emlékezhet élő tanu. így hiányt pótol a magyar tallózóban megjelenésre váró „a borzasztó torony”, című füzet, amelynek lapjain az emlékezéseket papírra vető színészek - déryné és kortársai, balog istván, szilágyi pál, szuper károly, molnár györgy és a többiek - szavait színlapok, darab-részletek, kritikák egészítik ki, teszik még teljesebbé. ugyan- ebben a füzetben adjuk közre „a képzelgő lámpagyújtogató”, című kötetet, amelynek érdekessége, hogy remenyik zsigmond spányol nyelvű avantgarde műveit mutatja be, első ízben magyarul.

/folyt.köv./

- 4 -

07

bb 3. /új magyar líra...folyt./um

a memoárkötetek népszerűsége évről-évre nő. kiadónk az olvasói igények kielégítésére indította a tények és tanuk sorozatot, amely az idén a tervek szerint mintegy tíz kötettel gazdagodik.

- az utóbbi évek egyik legsikeresebb magyar regénye volt gáll istván: a ménesgazda című műve. a regényből kovács andrás kossuth-díjas rendező készített filmet, s ennek forgatókönyvét az ötlettől a filmig sorozatunkban adjuk közre. csóri sándor és sára sándor nyolcvan huszár című filmjének irodalmi alapanyagát, dokumentumait is kiadjuk ebben a sorozatban.

- a befejezéséhez közeledik a felszabadulás utáni magyar irodalom legjelentősebb alkotásait bemutató, a szépirodalmi könyvkiadóval közös vállalkozásunk, a 30 év sorozat. kiadónk az idén többek között csorba győző, csóri sándor válogatott verseit, konrad györgy a látogató című regényét, és a 30 év magyar színművei című összeállítást jelenteti meg e sorozatban.

- gazdag a kiadásra váró új regények listája is. ezek sorában megjelenik esterházy péter fiatal írónk különös szerkezetű esszéregénye. már az utolsó simításokat végzik a nyomdában gyurkó lászló faustus doktor boldog pokoljárása című regényén, amely egy ember életén keresztül ad képet harminc év magyar történelméről. lengyel józsef hagyatékából eddig még nem publikált műve került elő, s azt az életmű sorozatban jelentetjük meg. /mti/

..-

bb 4. biztató kísérlet a papíriparban - hazai gyártású hőhasznosító berendezés

i ol/fe um pp sl

1979. február 12.

befejeződéséhez közeledik egy eredménnyel kecsegtető kísérlet-sorozat a papíripari vállalat csepeli gyárában. a 2. számú papírgépen vetették alá hosszabb időszakon át tartó üzempróbanak azt a műanyagból konstruált - és éppen ezért ujszerű - hőcserélő berendezést, amelynek nagy szerepet szánnak e rendkívül energia-igényes iparág takarékosági terveiben.

az energiagazdálkodási intézettel közösen végzett kísérlet azt kutatja, hogy az újfajta hőhasznosító berendezéssel lehetséges-e a papírgyártáshoz egy esztendőre szükséges körülbelül egy millió 200 ezer tonna gőznek legalább öt százalékát megtakarítani.

/folyt.köv./

- 5 -

07

bb 4. /biztató kísérlet ..folyt./um

akár veszik - erőművektől -, akár termelik - saját telepeken - a gőzt a felhasználás ésszerű csökkentése mindenképpen jelentős megtakarítást eredményezhet. egy tonna papír előállításához ugyanis átlagosan 700 kilowattóra villamosenergiára és további 3-3,5 tonna gőzre van szükség. különösen sok gőz fogy a nagy teljesítményű papírgépeken, amikor a még nedves papírszalagot a szárítószakaszba továbbítják. gőzzel belőlről fűtik azokat a hengereket, amelyeken áthaladva a papírszalag a benne lévő víz elpárologtatása közben összefüggő lappá alakul. eközben alacsonyabb hőértékű gőz szabadul fel, amit forró levegővel „huzatnak”, ki a szárítóból. ebben a szakaszban azonban a hasznos hőből is sokat vesztenek. ezt az energiát úgy „mentik meg”, hogy hőcserélő - hőhasznosító - berendezés közbeiktatásával a levegőt előre melegítik és az eddig kárbavesző hőt a termelésére, továbbá annak a forró levegőnek az előállítására fordítják, amelyet a papírgép alá kell fujatni. a technológiával velejár, hogy e művelet közben pára csapódik le, s ez a víz végigfolyik a hőhasznosító berendezés hideg felületein. mivel azonban sok oxigént tartalmaz, „agresszív”, válik, megtámadja még az ellenállóbbnak ítélt alumínium alkatrészeket is. így másfél-kétévenként kellene külföldről mindig újabb és újabb hőhasznosítót beszerezni, ami időről-időre ismételt nagyobb kiadással járna.

a műanyagból készült magyar konstrukció 1977 decembere óta állja a próbát. hatásfokát rövidesen újabb mérésekkel ellenőrzik. az eddigi tapasztalatok alapján „versenyképes”, ára egyötöde, teljesítőképessége azonos, élettartama négyszer te hosszabb, mint az eddig használatos fémből gyártott, importból beszerzett hőcserélő berendezésé. a csepeli gyárban folyó kísérletre megkülönböztetett figyelmet fordít a kgst energiatakarékosággal foglalkozó papíripari munkacsoportja is.

a próbaidőszak után előreláthatóan érdemes lesz a műanyag hőcserélőt a vállalat valamennyi papírgépén hasznosítani. szó van arról is, hogy esetleg - mivel sok kell belőle, s ezért megéri - a papíripari vállalat saját háziüzemében sorozatban készítenek majd ilyen berendezéseket. /mti/

07
--
- 6 -

bb 5. kétmillió kiló nyul

csiz/um is sl

1979. február 12.

megkezdődtek a szerződéskötések a nógrád megyei fogyasztási és értékesítő szövetkezetek százhusz mezőgazdasági szakcsoportjában tevékenykedő ötezer kistermelővel. a szövetkezeti termeltetés és felvásárlás fejlődésének köszönhetően egybek mellett csaknem nyolcszáz vagon zöldséget és gyümölcsöt, harmincegy vagon mézet és közel négy millió darab tojást vásároltak fel a kistermelőktől, s hoztak forgalomba az elmúlt esztendőben. különösen szembeűnő volt a nyultermelés iránti kedv megnövekedése: a szakcsoportok tagjai az 1977-ben értékesített egymillió négy százhetvenöt ezerrel szemben tavaly mintegy kétmillió kilogramm nyulat - 800 ezer darabot - adtak el a szövetkezeteknek. a felvásárolt nyul nyolcvan százaléka exportminőségű. a termeltetés és felvásárlás idei hat-nyolc százalékos emelésén kívül a nógrád megyei szövetkezetek raktárakkal, korszerű berendezésekkel teszik gördülékenyebbé az átvételt, s gondosan őrködnek a szerződésben vállalt feltételek kölcsönös tiszteltetésben tartásán. /mti/

--

bb 6. megtalálták a pesti hajóhidon 1848-ban megölt lamberg altábornagy futártáskáját

igó/um ká sl

1979. február 12.

történeti kuriózumnak számítót tárgy került a pécsi janus pannonius muzeumba: a pesten 1848-ban megölt lamberg altábornagy futártáskája. a muzeum helytörténészei egy volt főrangú család baranyában élő leszármazottainak emlékei között bukkantak rá. a család rokonságban állt a lamberg családdal és 130 éven át őrizte a táskát. a mórton született gróf lamberg ferenc fülöp altábornagyot, a pozsonyi hadtest parancsnokát - mint ismeretes - királyi biztosként küldték bécsből a forradalmi magyarországra. 1848. szeptember 28-án felismerték a pesti hajóhidon, a fel-lázad tömeg megtámadta és megölte. petőfi „akasszátok fel a királyokat!”, című verse ennek az eseménynek a felidézésével kezdődik: „lamberg szívében kés...”, valószínűleg a baranyában előkerült utitáska volt vele halála napján is, ebben őrizte a hivatalos iratait és a személyi okmányait. az elnyujtott körte alakú bőrtáskán egy rézlemez látható, rajta a tulajdonos neve: graf lamberg. az érdekes emlék a janus pannonius muzeum 1848/49-es gyűjteményét gazdagítja. /mti/

07
--

- 7 -

bb 7. bővítették a hegyeshalmi közúti határátkelőt ...

cser/um kz sl

1979. február 12.

bővítették a hegyeshalmi közúti határátkelő helyet az évente körülbelül másfél milliós forgalmat lebonyolító határállomáson az idén már csúcsidőben is zavartalanabb és gyorsabb lesz az átkelés. a munka során a ki és belépő oldalt egyaránt bővítették. növelték a parkolóterületet és megerősítették az aszfaltburkolatot. a kilépő oldalon 8, a belépő részen pedig egyszerre négy sorban állhatnak a kocsik.

az osztrák oldalon is elkészült az új határállomás. az osztrák vám és utlevél kezelő szolgálat eddig a határ közelében lévő kisvárosban működött. /mti/

--

bb 8. plusz 200 000 négyzetméter farostlemez - beruházás nélkül

han/um is sl

1979. február 12.

beruházás nélkül 200 000 négyzetméterrel növeli lakos felületű termékeinek mennyiségét az idén a mohácsi farostlemez-gyár. a tizennégy színben és négy különféle erezett mintával készülő lemezeket elsősorban a jármű, a bútort- és épületasztalosipar dolgozza fel. ezek igényeit mostanáig csak importpótlással tudták kielégíteni. a mohácsi gyár a budalakk festék és mügyanta gyárral kialakított együttműködés eredményeként érte el a termelés-felfutást. közösen kísérleteztek ki a gyorsabban beégethető festék alkalmazását, s ennek köszönhetően lemezenként 5 és fél percről 3 és fél percre csökkent a beégetés művelete. az időnyereség azt eredményezi, hogy az évi 3,6 millió négyzetméterre növelt lakos farostlemez-gyártásból idén először a teljes hazai szükségletet ki tudják elégíteni.

/mti/

--

- 8 -

bb. 9. mosomű épül - javítják a tatabányai szén minőségét

ráb kz il sl

1979. január 12.

nagy teljesítményű mosomű építését kezdték meg tatabányán. a szén minőségét javítják vele. az utóbbi években ugyanis egyre több jogos kifogás hangzik el a tatabányai szén minősége ellen. ennek oka részben az, hogy a régi bányákban már kimerülőkben vannak a magasabb kalóriájú széntelepek részben pedig az, hogy a nagy teljesítményű tömegtermelő jövesztőgépek - a kombájnok és a gyaluk olyan sok meddővel együtt fejtik a szenet, hogy annak leválasztásához a hagyományos osztályozás már nem elegendő. e gond megoldására építik fel az egyedi tervezésű és gyártású szénmosóművet. az aknákból felszínre kerülő, meddővel és egyéb szennyező anyagokkal kevert szén először a mosóműbe kerül, s az tökéletesen választja majd a szenet a palától és a meddőtől. ilyen módon alacsonyabb hamutartalmu és magasabb kalóriájú szén kerül majd a mosóműből a fogyasztókhoz.

az óránként 500 tonna teljesítményű mosóművet a tervek szerint a jövő év második felében helyezik üzembe, így a következő fűtési idényben már a mostaninál jobb minőségű tüzelőanyagot szállítanak tatabányáról az üzemeknek, a lakosságnak. /mti/

--

bb. 10. vetőgépvásárlás - jó kínálat

i jf s pp il sl

1979. február 12.

megkezdődött a télvégi mezőgép-vásárlás. a mezőgazdasági nagyüzemek elsőként a vetőgépeket veszik át az agroker-telepeken. az ideál ellátás kielégítő és jobb a tavalyinál. a legkülönbözőbb növényfajok magjának a talajba juttatására nagy teljesítményű korszerű gépek állnak a vásárlók rendelkezésére. beszerezhetik vetőgépeiket a gyengébb anyagi erővel rendelkező téészek is, van ugyanis a rak tákban elegendő hagyományos típusú és olcsóbb be-
rendezés.

a szezon slágerének a rába gyár új típusú vontatott - a traktor által húzott és meghajtott - pneumatikus működésű sorvetőgépe számít. ez a típus nemcsak az ugynevezett nagy magvak, a szója, a rozs, a kukorica talajba „helyezésre” alkalmas, hanem elvethetők vele az aprómagvak, például a lucerna és a fűmag is.
/folyt.köv./
7.35/il

- 9 -

8507

bb. 10./vetőgépvásárlás folyt./il

Ujdonság a vetés termelékenységét jelentősen javító műszaki megoldás, a vetőgépek hármas összekapcsolása. ez azt jelenti, hogy a traktor mögött erősített kivitelű „központi”, vetőgép halad, amelynek jobb, illetve bal oldalára egy-egy kiegészítő vetőgép szerelhető. Ily módon széles vetőgép-vonatot, alakul ki, amely értelem szerűen háromszoros teljesítményre képes. Működtetése, és a gép beállítása természetesen fokozott gondoskodást kíván, és legalább 150 lóerő teljesítményű traktort. Mindez azonban a gazdaságoknak kifizetődő, hiszen a vetés teljesítménye jelentősen növekszik.

az agrotárszt kereskedelmi hálózatának raktáraiban február elején 500 vetőgép volt, és a gyárakból folyamatosan érkeznek az utánpótlás./mti

..

bb. 11. kétszázhatvan millió forint a vasi utakra

Lér kz il sl

1979. február 12.

az idén tovább korszerűsítik vas megye közutjait. többek között megkezdődik a 86-os főút körmentet elkerülő szakaszának építése, hozzáfognak a 87-es főút szombathelyi átvezető szakaszának kialakításához. felújítják, korszerűsítik vasvárnál a 8-as számú főközlekedési utat, új forgalmi csomópontot alakítanak ki. tovább folytatják a 84-es főút burkolatának megerősítését. az utóbbi ebben az évben gécy-sárvár közötti szakaszán kap új aszfaltburkolatot. szombathelyen több községi csomópont és nagyforgalmu utak kereszteződésben forgalmat irányító lámparendszert szerelnek fel. a megyében egyúttal 85 kilométer összekötő utat szélesítést növelik a jelenlegi 4 méterről hat méterre. felújítják a szombathely-pornóapáti, a Lukácsháza-bozsok, a kőszegi kőszegszendahely, a magyarszombatfa-osákydoroszló közötti utaszerkezt. új hidak épül a szentkút patakon vát és szeleste között és szombathelyen a gyöngyös patakon.

a kpm községi igazgatósága ebben az évben 260 millió forintot fordít vas megyében utak, hidak építésére, korszerűsítésére. /mti

..

- 10 -

7.45/il

gag

bb. 12. új termékekkel bővült a hazai ólomkristály választék bér ká il sl 1979. február 12.

ólomkristály vázák, tálak és hamutartók gyártását kezdtek meg az ajkai üvegyárban, ahol eddig elsősorban különböző nagyságú és rendeltetésű kelyheket gyártottak. a külföldi és a hazai piac igényeinek tettek eleget, amikor az ivókelyhekkel azonos stílusban csiszolt disztárgyak gyártására is berendezkedtek. nagy teljesítményű félautomata présgépet vásároltak, amely műszakonként 600-800 disztárgy elkészítésére képes. a különleges formájú disztárgyakat kizárólag kézi munkával csiszolják.

a mintakollekciót elismeréssel fogadták a kereskedők, és az első megrendelések máris megérkeztek kanadából, az amerikai egyesült államokból és Írországból. a tervek szerint ebben az évben negyed millió ólomkristály disztárgy készül az ajkai üvegyárban./mti/

..

bb. 13. régi szőlőfajták új változatai badacsonyan - többet terem az olaszrizling és a kéknyelű

fen il ká

1979. február 12.

a szőlészeti és borászati kutató intézet badacsonyi kísérleti telepének kutatói a különböző olaszrizling fajták szelektálásával három, kedvező tulajdonságokkal rendelkező változatot állítottak elő. ezekből törzstettvényt hoztak létre. az új olaszrizling változatok 20 százalékkal többet teremnek, mint a jelenleg köztermesztésben levők. e fajták további szuperszelekciójával sikerült olyan klónokat kiválogatni, amelyek a mostohább természeti viszonyok mellett is jobb minőséget adnak, magas terméshozam mellett.

regi gond badacsonyan, hogy a kiváló minőségű szürkebarát és kéknyelű rendkívül keveset terem. a szürkebarát fajtánál is a szuperszelekció hozta meg a kívánt eredményt. nagyfürtű változatok klónjainak további kiválogatásával a fürt nagyságot a szokásosnak másfél-kétszeresére növelték anélkül, hogy az a minőség rovására ment volna.

a badacsonyi kéknyelűnél is sikerült új, a jelenleginél jobb tulajdonságú hibrideket kialakítani. jelenleg mintegy 15 olyan hibriddel kísérleteznek, amelyeknél jó a megtermékenyülés./mti/

gag

..

- 11 -

bb. 14. pozsgay imre Lengyelországba utazott

fe il ie

1979. február 12.

pozsgay imre kulturális miniszter vezetésével hétfőn küldöttség utazott Lengyelországba, zigmunt najdowski kulturális és művészeti miniszter meghívására, a két ország közötti kulturális kapcsolatok időszerű kérdéseinek megbeszélésére. a delegáció bucsuztatásánál a ferihegyi repülőtéren jelen volt tadeusz pietrzak budapesti lengyel nagykövet./mti/

9.25/il

--

bb. 15. trolibusz vezetékszakadás

t mir tk il ie

1979. február 12.

hétfőn a reggeli órákban az ajtósi dűrer sor és a május 1. ut kereszteződésében elszakadt a 72-es, 74-es és 75-ös trolibusz járatok közös szakaszának felső vezetéke: az egyik trolibusz kiugrott áramszedője szakította el. emiatt az érintett járatok vonalán 6 óra 30 perctől hosszabb ideig szünetelt a közlekedés. a leállt trolibuszok helyett járatpótló autóbuszokkal bonyolították le a forgalmat.

a hibát reggel 8 óra előtt néhány perccel kijavították. a trolibusz forgalom azóta zavartalan./mti/

--

bb. 16. új iskola a xiii. kerületben

t az mi il ie

1979. február 12.

új oktatási intézménnyel gyarapodott a xiii. kerület: hétfőn vették birtokba az ujlipótvárosi lakótelepei gyerekek a rajk László utcai kék iskolát. a 320 kisdiák és a 35 pedagógus ebben a tanévben másodszor tartott „évnnyitó ünnepélyt”, eddig a közeli szomszédokban, a sallai imre általános iskolában tanultak, váltott műszakos beosztással, de már vendégként, áttelepülni kész osztályokkal, tantestülettel.

/folyt.köv./

10.00/il

- 12 -

10.11.79

bb. 16. új iskola folyt./il

az avatóünnepségen - amelyen résztvett szépvölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke is - bozsik józsef kerületi tanácselnök adta át jelképesen az iskolát kőszegi erika első osztályos, lugosi attila hetedis gyerekek és az igazgatónak dombrády lóránd-nénak. a kerületi tanácselnök elmondotta, hogy angyalföld jelenlegi tőtségének megfelelően részesedik a fejlesztésre szánt központi pénzforrásokból, jelzi ezt hogy ezen az új lakótelepen a tavaly átadott bölcsőde és óvoda után most iskolaavatót tarthatnak. az új általános iskolát egyébként 42 millió forintért hozta tető alá a szabolcs-szatmár megyei építőipari vállalat, a berendezés mintegy 2 millió forintba került: a 12 tanterem mellett 4 napközis terem, 2 tornaterem, s majdan sportudvar is várja a gyerekeket. miután a lakótelepen cseperedik az diák-utánpótlás, az intézményt tagasabbra méretezték, mint ahány kisdiákot most befogad, később - egy műszakban - 500-600 tanulókat oktathatnak nevelhetnek itt./mti/

--

bb. 17. indiai kulturális delegáció

t mir mm il ie

1979. február 12.

indiai kulturális delegáció érkezett budapestre. a küldöttség a kulturális kapcsolatok intézetében folytat tárgyalásokat hazánk és az indiai köztársaság 1979-81-es évekre szóló kulturális és tudományos együttműködéséről./mti/

--

11.30.79

- 13 -

bb. 18. a takarékosabb fűtésért - termogrammetriás vizsgálatok

t kg tk pp il ie

1979. február 12.

a lakóházak gazdaságosabb fűtésének vizsgálati módszerei közé tartozik a termogrammetria, amely a testek, anyagok kisugárzásait elemzi, s így épületfalak kisugárzásáról is az eddigieknél teljesebb képet ad. az ilyen jellegű vizsgálati eredményekről számoltak be a méréstechnikai és automatizálási tudományos egyesület termogrammetria '79 elnevezésű, hétfőn kezdődött tudományos tanácskozásán a technika házában.

a hőszolgáltató vállalatok tapasztalatai szerint a távfűtésnél - különösen a házgári épületekben - mintegy 10-15 százalékkal több energiát kell „bepumpálni”, mint amennyi a lakások fűtéséhez szükséges. ez egy-egy fűtési szezonban sok millió forint értékű szén vagy olaj fölösleges eltüzeléséhez vezet. a szakemberek vizsgálódását az nehezítette, hogy nem lehetett pontosan tudni, hol szivárog el a legtöbb meleg a lakásokból. a termogrammetria műszerei ennek megállapításában segítenek. a ház tűzfaláról készített - az infrasarkanakat is rögzítő - hőkép pontosan megmutatja, hol van a falak legnagyobb hőkibocsátása.

a tanácskozáson a budapesti műszaki egyetem mérnökei beszámoltak arról, hogy az építőipari és a hőszolgáltató vállalatok megbízásából több városban készítettek már ilyen hőterképeket a paneles épületek tűzfalairól. az eddigi tapasztalatok szerint a panelek egy részénél az előírtnál kisebb a hőszigetelő képesség.

a hőszigetelés javítására a szakemberek a házgári technológiák rekonstrukciójánál javasolják, hogy az eddiginél jobban ellenőrizzék a panelek szigetelőképességét, gondot az okoz, hogy a falak vizsgálatához szükséges termogrammetriai műszerek jelenleg még túlságosan drágák. a technológiai előírások szigorubb betartásával viszont a paneleken belül egyenetesebben osztható el a hőszigetelő anyag, s a belső hézagok kialakulása is megelőzhető. a termogrammetriás vizsgálati eredményeket, a hőképeket, mindenesetre a házgá-
rak felhasználják a műszaki fejlesztésnél./mti/

--

- 14 -

10.50/il

11357

bb. 19. ideiglenesen szüneteltetik a hetvehely vasuti megállóhely forgalmát

han ká il ie

1979. február 12.

a máv pécsi igazgatósága értesíti az utazóközönséget, hogy az abaliget, -bükkösd közötti pályárszerelési munkák miatt hetvehely megállóhelyet február 20-án 16.00 órától előre-láthatólag 1979. december 15-ig ideiglenesen üzemén kívül helyezi. a megállóhely utasforgalmát ebben az időszakban autóbusszjáratokkal bonyolítják le.

a hetvehelyről és hetvehelyre utazóknak tehát a vonatok haladási irányától függetlenül minden esetben abaligeten kell vonatra fel-, illetve leszállniok. az autóbusszjáratokra vasuti menetjegyek érvényesek.

hetvehelyről - a megállóhely szüneteltetése alatt - poggyász és expresszáru nem adható fel, az oda rendelt küldeményeket abaliget állomáson szolgáltatják ki.

részletes felvilágosítást a vasutállomások adnak./mti/

--

bb. 20. minőségvédelem a kereskedelemben; tetőtér lakásnak - ülésezett a fővárosi népi ellenőrzési bizottság

t az mi il ie

1979. február 12.

az ellenőrzési munka tapasztalatait összegezve, s az idej munkatervéről tanácskozott hétfői ülésén a fővárosi népi ellenőrzési bizottság. a legelőbb kezdődő vizsgálatok egyike egy utóvizsgálat; témája: kellő gondot fordítanak-e az áru minőségének védelmére az élelmiszeriparban és a kereskedelemben, élnek-e a lehetőséggel, amit a vásárlók és az eladók dolgát egyaránt megkönnyítő előre csomagolás kínál. ennek jártak utána 1975-ben a fővárosi népi ellenőrök. felmérésük nyomán intézkedtek a vállalatok felügyeleti szervei a hibák, s szabálytalanságok megszüntetésére. a tapasztalatok szerint azonban a kitűzött feladatokat azóta sem mindenütt igyekeztek kellő következetességgel megoldani, ezért kerül sor az ismételt vizsgálatra. ↓ azzal

a közvetlen termelésirányítást ellátó dolgozók helyzetét, feladatait és kötelezettségeit meghatározó vállalati szabályozást 1977-ben vizsgálták.
/folyt.köv./

- 15 -

12.05/il

11357

bb. 20./minőségvédelem folyt./il

most afelől tájékozodnak, hogy a fneb és a kerületi neb-ek által kezdeményezett intézkedésekre sor került-e, volt-e fogantatva javallataiknak. a tájékozódás során hét kerületben mérik fel, hogy az érintettek megfelelően jártak-e el, avagy nem érte-e egyet a népi ellenőrökkel, a javaslatot sem fogadták el. a tapasztalatokat, amelyeket minden esetben megbeszélnek a vállalatok gazdasági, párt és szakszervezeti vezetőivel - májusban értékelik.

a lakásra váró-gyűjtő fiatal házaspárok ügyét felkarolva javasolta a kisz. központi bizottsága derítsék föl a népi ellenőrök, hogy milyen gazdasági, jogi és egyéb körülmények akadályozzák, nehezítik az emeletreépítést, a tetőtérbeépítés előkészítését, a tervezés munkáját, a kivitelezést, s hogy milyen további intézkedések kívánatnak e lakásépítési forma elterjesztéséhez. a fneb szakértői és társadalmi munkásai egyebek között a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatóságán a kerületi tanácsoknál és ingatlankezelő vállalatoknál, a kivitelező vállalatoknál tudakozódnak arról, miként alakult a lakásépítés e módozatának helyzetképe a iii. ötéves terveciklustól az elmúlt esztendő végéig.

a fneb munkatársai számos más témakörben is vizsgálódnak az idén: programjukban szerepel a főváros tisztaságát szolgáló tanácsi határozat érvényesülésének mérlegelése: az ingatlankezelő vállalatok javító munkájának értékelése - ez utóbbi ügyben beszámoltatják az ingatlankezelési és építési főigazgatóság vezetőjét: felmérik, miként gondoskodnak az illetékesek a tömegközlekedést szolgáló járművek, valamint a vágányhálózat s a biztonsági berendezések karbantartásáról: mérlegik, arányban állnak-e a munkaverseny eredményei a budapesti vállalatoknál kínálkozó lehetőségekkel: s természetesen az idén is részt vesznek több, a kneb által indított országos jellegű vizsgálatban. /mti/

--

bb. 21. közlekedési balesetek

tk il ie

1979. február 12.

a hét végén 81 személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset történt. ebből 4 halálos, 32 súlyos és 45 könnyű sérüléses kimenetelű volt.

x x x
/folyt.köv./
12.20/il

- 16 -

13.20
14.15

bb. 21./közlekedési folyt./il

jászapátiban Lukács Attila József 24 éves gépkocsiveető, Jászjákóhalmi Lakos autóbusszal elütötte a kerékpáron haladó Nemoda Lászlóné 53 éves háztartásbeli helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint Lukács Attila József nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette az autóbust. a rendőrség bevonta vezetői engedélyét és tovább folytatja a vizsgálatot.

Albertirsán egy személygépkocsi elütötte a kerékpározó Turi József 59 éves nyugdíjast, Albertirsai Lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros szabálytalanul és figyelmetlenül a személygépkocsi elé hajtott.

Püspökladányban egy személyvonat elütötte Killer András 59 éves tsz-tagot, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint Killer András figyelmetlenül közlekedett a vasúti sínek között.

a Kisujszállási vasútállomáson egy tolató tehervonat elütötte Baranyi János 56 éves tsz-tagotaki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint Baranyi János figyelmetlenül lépett a sínek közé. a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

x x x

a Molványi vasútállomáson egy kiinduló személyvonatból kiesett Simon Lajos 46 éves segédmunkás, Váradi Lakos s kórházba szállítása után belehalt sérüléseibe. a baleset körülményeit vizsgálja a rendőrség. (M.T.)

--

bb. 23. időjárásjelentés

il ie

1979. február 12.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 12 órakor

lassan csökken a felhőzet

kontinensünk legnagyobb részén az időjárást egy hatalmas kiterjedésű többközpontú ciklon irányítja. hatására változó-köny, sokfelé csapadékos az idő. nyugat- és közép-európa irányába egyelőre dél felől enyhe levegő érkezik, így ezeken a területeken általában 2,5 fokkal meghaladja a hőmérséklet csúcserőrtéke a legutóbbi évek átlagát.

/folyt.köv./
13.25/il

- 17 -

14.30

bb. 28./idő folyt./il

a kárpát-medencébe is enyhe, nedves levegő áramlik, de várható, hogy kedd estig az ukrajna térségében felhalmozódott hideg levegő fokozatosan eléri hazánk területét is.

vasárnap az ország északkeleti részén változóan felhős volt az ég és 2-7 órára a nap is kisütött. máshol tulnyomóan borult idő volt. a legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 1, plusz 5 fok között alakult. a délutáni óráktól előbb délnyugaton, később máshol is sokfelé volt havazás, ónos eső, majd helyenként eső. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 8 mm között változott. hétfő hajnalra plusz 1 mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt tulnyomóan borult volt az ég. többfelé gyengén esett az eső, sőt elszórtan ónos szitálás is előfordult. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 1, plusz 6 fok között változott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 0,9 fok volt, 0,8 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor a budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 750 mm, erősen süllyed.

várható időjárás kedd estig:

eleinte borult idő, ismétlődő esővel, ónos esővel, főleg északon havazással. később észak felől csökken a felhőzet és már csak elszórtan várható havazás, hózápor. többfelé megélénkülő, a dunántúlon viharossá fokozódó északi, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 0, plusz 5 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig

eleinte erősen felhős, borult idő. ismétlődő havaseső, eső várható. később a felhőzet felszakadozik. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 4, plusz 1 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2 plusz 7 fok között. jelentős mennyiségű/ legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 294 cm, víz hő 2,0 fok. /mti/

--

- 18 -

13.30/il

Ha 14 30

bb. 23. gyermekkönyvtár a gyárban

baromé st il ie

1979. február 12.

a nagykovácsi konzervgyárban hétfőn megnyílt a korszerűsített üzemi könyvtár. felújításához a szakszervezetek országos tanácsától 100 000 forint támogatást kapott a vállalat. a helyi vezetők a gyermekek nemzetközi éve alkalmából elhatározták, hogy a korszerűsítéssel egyidőben külön könyvtárat alakítanak ki a konzervgyári munkások és alkalmazottak gyermekei, valamint a szünidőben náluk dolgozó fiúk és lányok számára. az új gyermekkönyvtár 50 négyzetméter alapterületű és több mint kétezer kötet olvasnivaló várja a polcokon az ifjú könyvbarátokat. /mti/

--

bb. 22. a vártnál hamarabb állították helyre a forgalmat a tatabánya-felső és szár között

ber is il ie

1979. február 12.

mint arról már beszámoltunk, szombatról vasárnapra virradó éjszaka sintörés következtében kisiklott tatabánya-felső és szár között egy tehervonat. a balesetnél személyi sérülés nem történt, a roncsok és a vonat rakománya azonban mindkét pályát elzárták. a helyreállítást azonnal megkezdték és vasárnap délutánra az egyik pályát felszabadították. arra számítottak, hogy a másikat hétfő délután tudják átadni a forgalomnak, a tatabányai szénbányák vállalat és a tatabányai cementgyár azonban két nagyjelentős markológéppel sietett a más segítségére, így előbb tudták tisztítani a pályát, s a forgalom már hétfőn reggel mindkét pályán megindult. /mti/

--

bb. 24. halálos szénmonoxid mérgezés

mir fe il ie

1979. február 12.

súlyos, halálos kimenetelű szénmonoxidmérgezés történt vasárnap budapesten, a x. kerületi kőrösi csoma uti gizella utókezelő kórházban. eddig kiderítetlen körülmények között nagyobb mennyiségű szénmonoxid jutott a kórház egyik elsőemeleti kórtermébe, melynek következtében gerlicze józsefné 86 éves és márer mórné 98 éves budapesti lakosok a szénmonoxidtól elszenvedett mérgezésben meghaltak. rajtuk kívül súlyos mérgezést szenvedett további három személy is.

a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség - szakértők bevonásával - vizsgálatot indított. /mti/

--

1350/il

Ha 14 30

- 19 -

bb. 25. magyar-lengyel belkereskedelmi tárgyalások

sl mm pp il ie

1979. február 12.

adam kowalik lengyel belkereskedelmi és szolgáltatási miniszter vezetésével hétfőn belkereskedelmi delegáció érkezett hazánkba.

a. kowalik és sághy vilmos belkereskedelmi miniszter értékelik a két ország közötti belkereskedelmi kapcsolatok alakulását, meghatározzák az 1979. évi feladatokat és várhatóan aláírják a választékcseré és műszaki tudományos együttműködési megállapodást./mti/

bb. 26. ^{T. tanács elnöke prof. Dr. T. tanács elnöke} a televíziós gyermekműsorok és gyermekfilmek szemléletén

i cs il ie

1979. február 12.

„a gyermekeknek joguk van a legjobb, a legszínvonalasabb kulturához, - mondja ki az ensz alapokmánya, s e mondat egyben mottója a televíziós gyermekműsorok és gyermekfilmek iii. szemléletének is amelyeket május 21-26 között rendez meg a magyar televízió - miként a két előzőt, ismét - kőszegen.

a programok „fellegvára, a jurisich vár lovagterme lesz. mintegy 15 órát betöltő műsor egyveleget vetítenek le: tudományos és művészeti ismeretterjesztő filmeket, szórakoztató és sport műsorokat, valamint játékfilmeket, tv-játékokat láthatnak majd a szemlén. a műsorok bemutatását követően szakmai vitákon értékelik és elemzik a látottakat az alkotók, valamint esztéták, kulturpolitikusok és más szakemberek részvételével. a „legilletékesebbek, - gyermekek is elmondhatják véleményüket a levetített alkotásokról, hiszen több ízben is találkozhatnak a műsorok készítőivel./mti/

bb. 27. áprilisban kezdődik a petőfi hid felújítása - tájékoztató a munkálatokról

t az s dg il hgy

1979. február 12.

megifjodott margit, s most budapest legdélibb hidján, a petőfi hidon a sor, hogy 1952 november 25-ét követően másodszor is újjászülessék. időközben volt ugyan része a hidnak némi gyógykurában: 1965-66-ban kicserélték vágányait, utburkolatát de az erősen megnövekedett forgalom oly mértékben gyorsította elhasználódását, hogy üzemen tartása - a forgalomkorlátozás intézkedések ellenére is - egyre több veszéllyel jár.

/folyt.köv./
14.20/il

- 20 -

bb. 27./áprilisban folyt./il

halaszthatatlan a felújítás - jelentette be hétfőn a városházán tartott sajtótájékoztatójában stadinger istván a fővárosi tanács elnökhelyettese, beszámolva arról, hogy az előkészületekhez még az elmúlt év szeptemberében hozzákezdtek a kivitelező vállalatok. megrendelték, beszerették a munkához szükséges anyagot, állványoznak, s e hónap közepén nekilátnak a forgalom elterelést előkészítő munkálatoknak. a nagyarányu munkához szükséges kiviteli terveket március 31-ig jóváhagyva megkapják az építő vállalatok, a munkák összehangolásának tervezetét korábban bírálják-fogadják el. [†]start várhatóan április 25-ére esik.

a tanácselnök-helyettes elmondta, hogy a hid felújítását összehangolták a csatlakozó pesti és budai körúti szakasz korszerűsítésével. a cél nyilvánvaló: számottevő forgalomkorlátozást ne kelljen később ismét elrendelni ez utóbbi munkák miatt ebben a térségben. a petőfi-hid felújításával egyidőben korszerűsítik a felhajtó utakat, mindkét hídfőben új gyalogos aluljárót építenek, kicserélik a közműhálózat egy részét. s magáról a hídról: kicserélik pályalemezét és utburkolatát, a vágányhálózatot, s fényesebb lesz majd közvilágítása is. a beruházás összköltsége mintegy 700 millió forint a kivitelezésben 35 vállalat vesz részt. ide illő kérdés: meddig tartanak ezek a munkák? a fölmérések szerint 24 hónapot venne igénybe az átépítés, ám az illetékesek úgy vélik, hogy a margit híd építkezés során sikeresen alkalmazott t szervezés, erőkoncentráció tapasztalataival élve ez az időtartam 18 hónapra csökkenthető.

a munkálatok irányítója, miniszteri biztos ezúttal is dalmy tiber.

ami a lényeges: nem állítják le, csupán korlátozzák a forgalmat. persze ez a csupán szócska idézőjel közé kívánkozik, hiszen az építkezés a margit-hidénál súlyosabban érinti befolyásolja a főváros közlekedését. a petőfi hid ugyanis az erzsébet hid után a legnagyobb forgalmat bonyolítja le, de ha csak a tehergépkocsi forgalmat számítjuk: az élen áll, csúcspontján időben 3200 teherautó közlekedik rajta a két part között.

az építkezés alatt egy-egy forgalmi sáv áll a közlekedők rendelkezésére, ám munkanapokon reggel 5 órától este 21 óráig kizárólag a 3,5 tonnánál súlyosabb tehergépjárművek és a megkülönböztetett járművek haladhatnak át a hidon.

/folyt.köv./
14.5/il

- 21 -

Ha N^U

bb. 27./áprilisban2. folyt./il

a villamosforgalom szünetel majd, helyette a mester utcai vég-állomás és a mórlicz zsigmond körtér között autóbuszok járnak. a petőfi hídról elterelt forgalomnak - összehangolt közúti jelzőberendezéssel ellátott - terelőút-hálózatot nyitnak más duna-hidak felé./s hogy a kijelölt utcák a számottevően növekvő terhelést megbirják megerősítik közműveiket, burkolatukat./ a miniszteri biztos bejelentette: számítani kell arra, hogy a petőfi hídról elterelt könnyűjárművek forgalmát sem a terelőút-hálózat, sem más hidak révén nem lehet majd zavartalanul lebonyolítani, csúcsidőben feltorlódik majd a járműfolyam, kívánatos tehát, hogy akiknek nem feltétlenül szükséges személygépkocsival közlekedni budapest e tájékán, munkába járásra a tömegközlekedés járműveit vegyék igénybe. a várható közlekedési görcs oldódását segíti majd a jól megszervezett tájékoztatás, a hazánkban érkező autósok már a határon egy térképmelléklettel ellátott szórólapot kapnak. a tizennégy nyelven kinyomtatott tájékoztatóból kiténik, hogy a tranzit nemzetközi teherforgalom számára budapestet elkerülő utvonalat jelöltek ki - utvonalengedélyt is csak erre adnak -, s ha csak nem a főváros a szállító célja, időt, fáradságot takarítanak meg a camionsok a sárga-fekete színű utbaigazító táblák által is jelzett irányban haladva.

még egy adalék a munkálatok nagyságrendjéről: a petőfi hid felújítása költségben, tennivalókban a margit-hidénak kétszeresét teszi ki. siettezni az építőket hogy a felújítást úgy kell ütemezni, befejeződjék még az árpád-híd rekonstrukciójának szélesítésének 1980 végére tervezett kezdete előtt. hogy az ügy kívánta gördülékenység el ne maradjon, a teendőket jól megszervezzék összehangolják - ez már az előkészületi időszakban is igen fontos. a budapesti pártbizottság e célt tartva szem előtt hívta egybe - ugyancsak hétfőn, éppen a sajtótájékoztatót követő órában - valamennyi kivitelező vállalat párt- és gazdasági vezetőit, koordinációs értekezletre. /mti/

..-

bb. 28. belső szerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 óráig

il hgy

1. igazolvány elsősegélynyújtóknak
2. olvasótábori mozgalom
3. magvető kiadó tervei

/folyt.köv./

- 22 -

Mar 15³⁰ 16.00

bb. 28./belső folyt./il

4. hőhasznosító berendezés
5. nyul tenyésztés
6. történelmi kurriózum
7. közúti határátkelő
8. farostl. emez beruházás nélkül
9. szénmosómű
10. vetőgép vásárlás
11. utépités
12. ólomkristály választék
13. régi szőlőfajták
14. pozsgay imre utazása
15. trolibusz vezeték szakadás
16. új iskola
17. indiai kulturális delegáció
18. szünetelő vasúti megállóhely
19. takarékosabb fűtésért
20. főv. népi ellenőrzési bizottság
21. közlekedési balesetek
22. időjelmű
23. gyermekkönyvtár
24. halálos szénmonoxid mérgezés
25. magyar-lengyel kereskedelmi tárgyalások
26. televíziós gyermekműsorok
27. a petőfi hid felújítása
28. hírjegyzék

/mti

..-

bb 30. kiosztották a fővárosi tanács pro urbe aranyérmeit

t az/mi dg ie

1979. február 12.

budapest felszabadulásának 34. évfordulója alkalmából hétfőn a városházán ünnepi külsőségek között adták át a fővárosi tanács pro urbe aranyérmeit. az ünnepségen megjelent polinszky károly oktatási miniszter, schultheisz emil egészségügyi miniszter, méhes lajos a budapesti pártbizottság első titkára és tóth dezső kulturális miniszter-helyettes, s ott volt a főváros társadalmi és kulturális életének sok ismert személyisége.

/folyt.köv./

- 23 -

15.10/um 16.00

15.30

bb 30. /kiosztották...folyt./um

szépüölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke ünnepi beszédében hangsúlyozta: a fővárosi tanács aranyérmeivel évről-évre azokat tüntetik ki, akik hosszú időn át végzett kiemelkedő alkotó munkával járultak hozzá szocialista céljaink megvalósításához, a város közéletének formálásához.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága a pro urbe aranyérmeket adományozta:

fiam adrienne tanárnak, a veress pálné gimnázium igazgatójának, a tanuló ifjúság és a pedagógus közösség nevelésében elért eredményeiért, fővárosi tanácsagként kifejtett aktív munkásságáért;

györke lászló sütősegédnek, a fővárosi sütőipari vállalat dolgozójának, a fővárosi lakosság ellátása érdekében végzett kiemelkedő színvonalú szakmai munkájáért, a fiatal szakmunkások neveléséért;

katona imrének, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa titkárának, a főváros szocialista fejlődését elősegítő kiemelkedő politikai-társadalmi tevékenységéért

kelen bélának, az esti hírlap főszerkesztőjének, a főváros szocialista fejlődése érdekében kifejtett politikai és társadalmi munkásságáért;

dr. steiner katalin orvosnak, a péterffy sándor utcai kórház és rendelőintézet csoportvezető-főorvosának négy évtizede végzett áldozatos, gyógyító-nevelő munkásságáért, kerületi tanácsstagi tevékenységéért;

a tátrai vonósnégyesnek /tátrai vilmosnak, banda edének, konrád györgynek és várkonyi istvánnak/ a főváros lakosságának zenei neveléséért, a fővárosi rendezvények színvonalas műsoraiért. /mti/

--

- 2 4 -

15.12/um 16.07.1979.

1548

bb 31. a nemzetiségi szövetségek és a szövetség elnökségének együttműködési megállapodása

1979. február 12.

k jf/tr um pp ie

hétfőn budapesten a szövetség székházban együttműködési megállapodást írtak alá a magyarországi délszlávok, németek, románok és szlovákok nemzetiségi szövetségeinek főtáitkárai: mandics mihály, réger antal, szilágyi péter és such jános, valamint dr. szlamenicky istván, a szövetség elnöke. a szerződés alapján a jövőben a fogyasztási szervezetek az eddiginél is jobban segítik a nemzetiségi szervezetek tagok anyanyelvüknek ápolását. könyveket, kiadványokat szereznek be és részt vállalnak a nemzetiségi sajtó terjesztéséből. a szervezetek az áruellátás megszervezésénél - a kishatármenti forgalom lehetőségét hasznosítva - jobban figyelembe veszik a nemzetiségi állampolgárok sajátos igényeit, törekednek az anyaországiól származó arucikkek beszerzésére és a népművészeti cikkek árusítására. továbbra is támogatják a nemzetiségi táncegyüttesek, kórusok, zenekarok, s az ifjúsági klubok működését.

a nemzetiségi szövetségek ugyanakkor elősegítik a tagszervezést, és a nemzetiségi anyanyelvi oktatási intézményekben iskolaszervezeti csoportok alakítását. /mti/

--

bb 32. 119 vizsgálat szabolcsban - a megyei nevelési és tájékoztatója

1979. február 12.

kal/um is ie

egyre több a fiatal a szabolcs-szatmár megyei népi ellenőrök soraiban, tavaly például több mint félszáz 30 éven aluli aktivista kapcsolódott be a megyei testület munkájába - hangzott el hétfőn nyiregyházán, a megyei népi ellenőrzési bizottság elmúlt esztendei tevékenységéről számot adó sajtótájékoztatón.

1978-ban a munkacsoportok 119 vizsgálatot folytattak le, a szabolcsi népi ellenőrök 650 üzemet, vállalatot, termelőegységet kerestek fel. többek között megvizsgálták hogyan takarékoskodnak a vállalatok importanyagokkal, és ellenőrizték a járóbeteg-ellátás, valamint a munkavédelem helyzetét.

tavaly már a tervezéskor törekedtek arra, hogy a vizsgálatok időszereü és sokakat érintő kérdésekre irányuljanak. a tapasztalatok eredményeként az ellenőrök 1225 esetben kezdeményeztek intézkedéseket, 75 személy ellen fegyelmi eljárásra, 10 esetben pedig büntető eljárásra tettek javaslatot.

/folyt.köv./

- 25 -

15.20/um 16.07.1979.

1548

bb 32. /119 vizsgálat...folyt./um

a tájékoztatón ismertették a megyei nevelési ellenőrzési tervét is. sok egyéb mellett felmérést készítenek a termelési rendszerek szervezéséről és működéséről, valamint a mezőgazdasági üzemek gazdaságos műtrágya- és növényvédőszer-felhasználásáról. /mti/

-. -

bb 33. a magyar közgazdasági társaság elnökségének ülése

sl/tr um pp ie

1979. február 12.

a magyar közgazdasági társaság elnöksége hétfőn kibővített ülést tartott. megvitatta a gazdasági szabályozó rendszer 1980. évi továbbfejlesztésének főbb irányaira vonatkozó javaslatot.

a javaslatához az országos tervehivatal és a pénzügyminisztérium képviselői fűztek szóbeli kiegészítést. az elnökség úgy határozott, hogy az 1979. évi közgazdász vándorgyűlés - amelyet szekszárdon rendeznek - a szabályozó rendszer kérdéseit vitatja meg. /mti/

-. -

bb 34. a munkaügyi kollégium beszámolója a legfelsőbb bíróság teljesség ülésén

t gy/pá um bc ie

1979. február 12.

évente 50-60 ezer munkaügyi vita „járja meg”, a vállalati munkaügyi döntőbizottságokat, a határozataik megtámadásával indított munkaügyi perek száma pedig több mint 15 ezer. az utóbbi három esztendőben a döntőbizottsági határozatok több mint egynegyede ellen indítottak keresetet a dolgozók vagy a munkáltatók - hangzott el a legfelsőbb bíróság hétfői teljesség ülésén. ezuttal másodszor került - szakács ödön elnökségével - a testület elé a munkaügyi kollégium hároméves munkájáról szóló beszámoló.

/folyt.köv./

- 26 -

15.30/um 16.10.1979.
1545

bb 34./a munkaügyi ...1.folyt./um

nagy zoltán elnökhelyettes, a kollégium vezetője vázolta a munkaügyi viták, a társadalombiztosítási ügyek, a szövetkezeti tagsági viták tapasztalatait, és a bíróságok elvi irányításának eredményeit. a tapasztalatok szerint a munkaügyi viták sajátos fórumrendszerében a helyi körülményeket jól ismerő, s ezért a gyors döntésekre legalkalmasabb szerv a vállalati munkaügyi döntőbizottság.

a létrehozásuk óta eltelt 6 esztendő alatt sokat fejlődött a munkaügyi bíróságok munkájának törvényessége, hogy a jogszabályok alkalmazásában egységes gyakorlat alakuljon ki, a legfőbb bírói fórum munkaügyi kollégiuma az utóbbi három évben 40 kollégiumi állásfoglalást hozott, s 255 irányt mutató határozatot tett közzé a hivatalos folyóiratban.

az itt tevékenykedő bírácoknak nem kevés terhet jelent, hogy évente átlagosan 210 panasszal foglalkoznak. az eltelt időszakban a kollégiumhoz 3640 törvényességi panasz érkezett, a megelőző három esztendőben benyújtott 2572-vel szemben. emelkedett a törvényességi óvások száma is: 1976-78 között 650-et nyújtottak be. a tavaly benyújtott óvások 60 százaléka szólt a dolgozó, és mintegy 40 százaléka a vállalat javára. az arány már csak azért is figyelemre méltó, mert a dolgozók által benyújtott panaszok a vállalati törvényességi óvási kérelmeket többszörösen meghaladják.

igaz, a munkaszerződéssel összefüggő munkaügyi viták nem túl gyakoriak, néhány „husba-vérbe vágó”, kérdésben mégis elvi iránymutatásra volt szükség. így például „eligazítást adtak”, abban: „hol kezdődik”, a vállalatnak az ugynevezett átirányítási jogosultsága - dolgozójának kirendelése más vállalathoz, átmeneti időre a munkakörön kívül való foglalkoztatás, és hasonló utasítás. a bírácok egyrészt nagy figyelemmel vették tekintetbe a munkaerő-átcsoportosításhoz fűződő népgazdasági érdekeket, másrészt több határozatban állapították meg a munkakör egyoldalú módosításának jogellenességét, mert hiányzott ahhoz a dolgozó beleegyezése. néhány esetben ugyanis a munkakör módosítása szükséges a dolgozó beleegyezése is. ilyenkor hozzájárulása nem kényszeríthető ki, s tiltakozását nem lehet úgy értékelni, hogy ezzel munkaviszonyát jogellenesen megszüntette. előfordulhat, hogy nincs lehetőség arra, hogy a dolgozót eredeti munkakörében tovább foglalkoztassák. ilyen körülmények között a vállalat akkor jár el helyesen, ha a dolgozó munkaviszonyát felmondással szünteti meg, persze csak olyankor, ha ezt az adott esetben a jogszabály megengedi.

/folyt.köv./

- 27 -

15.33/um 16.10.1979.
1550

bb 34. /a munkaügyi....2.folyt./um

érthető okokból a „legnagyobb vihart”, a felmondási perek váltják ki. sokban van a felmondások indokolásával kapcsolatban. a bíróságok egyértelműen elvetik a tartalmatlan, közhelyszerű indok alapján közölt felmondást. ám szükség volt a legfelsőbb bíróság iránymutatására azért, hogy a bíróságok ne értelmezzék mereven a törvény szavait. ugyanis a paragrafus szerint akkor lehet hatálytalanítani a felmondó határozatot, ha az indokolása valótlan. emiatt aztán gyakorivá váltak az olyan munkaügyi bírósági döntések, amelyek akkor is helybenhagyták a felmondást, ha az merőben ellentétes a dolgozók igazságérzetével. ugyancsak határozatban mondták ki: nem lehet felmondási ok az, ha a dolgozó többször beteg volt, s ezért huzamos ideig nem tudott munkát végezni. az viszont már vétkes kötelességszegés lehet, ha indokolatlanul késlekedik ezt munkahelye tudomására hozni.

akadt néhány vállalat, amely „visszaélt”, a felmondás jogával. például úgy, hogy az igaz bírálattal elfojtásának egyik esz-közét látta benne. ilyen esetekben a bíróság természetesen a dolgozó mellé áll. ha viszont bebizonyosodott, hogy a bejelentő, a bíráló volt „rosszhiszemű”, megerősítették a felmondást a vállalat részéről. leggyakrabban a bérek, a besorolások adnak okot vitára. ilyenkor a bíróság számára döntéséhez a legfőbb „bizonyíték”, a munkaköri leírás. gyakran pereskednek prémiumügyben is. tény, hogy a „premiumpfeladat”, teljesítésével a dolgozónak joga van ehhez a díjazáshoz. ezért nem lehet érvényesen kikötni, hogy ha a dolgozó munkaviszonya a fizetés esedékessé válása előtt megszűnik, ezzel elveszti a prémiumhoz való jogát is.

a fegyelmi ügyekkel kapcsolatos tapasztalatok alapján megállapítható jócskán van mit javítani a munkafegyelmen. tipikus vétségek napjainkban is az igazolatlan mulasztások, a munkaidő alatti időzavarás és a társadalmi tulajdon megkárosítása. ezért is elgondolkodtató, hogy a munkafegyelmem megsértőivel szemben gyakran elnézőek. sok helyen ezt a munkaerőhiánnyal „magyarázzák”, „korábban a felelősségre vontak még könnyen találtak új munkahelyet. az utóbbi időben viszont - amióta a fegyelmi elbocsátás jogi következményei az új munkahelyen a béren is megmutatkoznak - hatásos orvosságnak bizonyulhatna a jog erélyesebb alkalmazása.

/folyt.köv./

- 28 -

15.40/um 16.10.01
16.00

bb 34. /a munkaügyi.....3.folyt./um

az ülésen szó esett arról is, hogy a kollégium rendszeresen részt vesz a munkaügyi jogszabálytervezetek formálásában, évente mintegy 30 alacsonyabb-magasabb szintű szabály előkészítésében. bekapcsolódott a munka törvénykönyvének korszerűsítési munkájába is. az ülésen elfogadott határozat többek között feladatává tette a fiatalok munkahelyi gondjaival összefüggő tapasztalatszerzést, s hogy tekintse át a szakmai rehabilitációval kapcsolatos gyakorlatot.

a tanácskozáson részt vett és felszólalt markója imre igazságügyminiszter, szijártó károly legfőbb ügyész, trethon ferenc munkaügyi miniszter és juhász ottó, a szót titkára./mti/

-. -

bb 35. sajtótájékoztató a szegedi nagyárvíz centenáriuma alkalmából

1979. február 12.

tób/is/mné um ie

sajtótájékoztatót tartottak hétfőn szegeden az 1879. március 12-i nagyárvíz közelgő centenáriuma alkalmából. simády béla az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője elmondta, hogy a folyó árhu lláma száz évvel ezelőtt 806 centiméteres vízmagassággal zudult a városra, s azt teljesen rombadöntötte. ujjáépítése után erős gátak védelmezték szegedet, s 1970-ben már a 960 centiméteres magasságu áradást is meg tudták fékezni. ez a kilenc év előtti nagy erőpróba egyben megmutatta, hol szükséges még a védvonalak erősítése. a régi szegedi partfal már nem felelt meg a követelményeknek, ezért 1973-ban megkezdtek mintegy ezer méter hosszúságban a teljes rekonstrukciót. többszöri áradások gyakran akadályozták a munkát, mégis a tervezett határidőre készült el az ujjáépített partszakasz, amelyet egy hónap múlva, a centenáriumi ünnepségen avatnak fel.

a rekonstrukció eredményeként új, esztétikusabb arculatot öltött a tiszapart. a felső támfaltól lépcsősorok vezetnek le az alsó rakpartra, ahol két forgalmi sávú utvonalat alakítottak ki. az átépítéssel egyidejűleg megmagasított tiszaparttól szemet gyönyörködte tő látványt nyújt a folyó panorámájá. az újpartfal egyébként a szakemberek véleménye szerint még 1100 centiméteres magasságu árhu llám ellen is biztos védelmet nyújt a városnak.

/mti/

-. -

16.00/um 16.01.01
16.15

- 29 -

bb 36. meghalt horváth ferenc

csr/um kz ie

1979. február 12.

horváth ferenc, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1932 óta volt a párt tagja, s 1922 óta vett részt a munkásmozgalomban, 81 éves korában elhunyt. kivánságára csendben eltemettük.

az mszmp győr városi bizottsága

/mti/

--

bb37. meghalt raider károly

cser/um kz ie

1979. február 12.

raider károly, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1935 óta volt a párt tagja, s 1918 óta vett részt a munkásmozgalomban, 84 éves korában elhunyt. temetése 1979. február 15-én délután 3 órakor lesz a győr-ujvárosi temetőben.

az mszmp győr városi bizottsága

/mti/

--

bb 38. ülést tartott az országos béketanács elnöksége - elfogadták a magyar békemozgalom idei munkaprogramját

t ma/tr um bc ie

1979. február 12.

tudományos konferenciát rendez február 22-23-án a nemzetközi gyermekév jegyében az országos béketanács, megvitatják, miképp érvényesül a gyermekek védelme magyarországon és a világ más részein - ezt tartalmazza egyebek között a magyar békemozgalom 1979. évi munkaprogramja, amelyet az obt hétfői elnökségi ülésén fogadtak el.

a hazafias népfront belgrád rakparti székházában megtartott tanácskozás résztvevőit sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára tájékoztatta az időszerű belpolitikai kérdésekről. ezt követően sebestyén nándorné, az obt elnöke a béke világtanács közelmúltban befejeződött berlini ülésének munkájáról számolt be. kovács béla, az obt főtitkára pedig a bvt akcióprogramjához kapcsolódó 1979-es békemozgalmi terveket terjesztette a testület elé.

/folyt.köv.

- 30 -

16.10/um

16.10/um

16.10/um

bb 38. /ülést tartott ...1.folyt./um

a bvt ülésén 89 ország és nyugat-berlin, valamint 36 nemzetközi szervezet - köztük az ensz - mintegy 500 képviselője a nemzetközi enyhülés erősítésére, a világ közvéleményét mozgósító leszerelési programot fogadott el. e dekrétumnak és a ix. magyar békekongresszus állásfoglalásának megfelelően a magyar békemozgalom tevékenyen részt vesz a fegyverkezési verseny megállításáért, a tömegpusztító fegyverek betiltásáért vívott küzdelemben. a hagyományoknak megfelelően az idei év kiemelkedő eseménye lesz a május 7-én kezdődő béke és barátsági hónap, amelynek rendezvényein a legfontosabb nemzetközi politikai kérdések megvitatása, a népek közötti barátság és szolidaritás erősítése mellett az atomfegyverek gyártása ellen, és a meglévő arzenálok megsemmisítéséért is sikraszállnak a világ jövőjéért felelősséget érzők. salgótarjánban a tudományos ismeretterjesztő társulattal közösen rendez háromnapos leszerelési akcióterület az országos béketanács. júliusban és augusztusban az ifjúsági építőtáborokban, kisz fórumokon vitatják meg a hazai és a nemzetközi politika főbb kérdéseit a fiatalokkal. ugyancsak az ifjúság képviselői az ország valamennyi iskolájában megemlékeznek május 9-én a fasizmus felett aratott győzelem 34. évfordulójáról. az európai biztonság és együttműködés jegyében a helsinki záróokmány maradék talan végrehajtásáért a madridi találkozó céljának megismeretéseért május 7-13 között kontinensünk országaiiban európa-hetet tartanak. az obt az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságával közösen hívja tudományos tanácskozásaira és más fórumaira országunk állampolgárait. a békemozgalmi rendezvények kiemelkedő állomásai lesznek a tanácsköztársaság 60., valamint a nemzetközi békemozgalom zászlóbotlásának 30. évfordulójával kapcsolatos megemlékezések is.

a nemzetközi békemozgalom egységének erősítését, a bvt 1979-es akcióprogramjának megvalósítását kívánja szolgálni két- és sokoldalú kapcsolatainak erősítésével az országos béketanács, együttműködve mintegy 120 ország 250 békeszervezetével. a béke világtanács az obt-t bizta meg a bvt fejlődési munkabizottsága és nemzeti csoportjai tevékenységének összehangolásával. ezenkívül a magyar tudósok és más közéleti személyiségek fontos feladatként folyamatosan összegzik a béke, a fejlődés és a leszerelés összefüggéseivel kapcsolatos tudományos kutatások eredményeit, s javaslatokat dolgoznak ki a nemzetközi békemozgalom számára.

az elnökségi ülésen felszólalók rámutattak, hogy a ix. magyar békekongresszus állásfoglalásának megfelelően tovább kell szélesíteni a békemozgalom tömegbefolyását, tökéletesítve a munkamódszereket is.

/folyt.köv./

- 31 -

16.15/um

16.15/um

16.15/um

bb 38. /ülést tartott ...2.folyt./um

e cél szolgálatában a hazafias népfrent keretében működő obt tovább erősíti együttműködését a szakszervezetekkel, a kisz-szel, s más politikai, társadalmi, valamint nétegszervezetekkel és az egyházakkal. sokoldalú politikai felvilágosító munkával, a szeptembertől novemberig tartó szolidaritási akciókkal erősítik népünk szolidaritását indokina és a világ többi térségének függetlenségért, a felemelkedésért küzdő haladó erőivel.

a tanácskozás résztvevői végül megválasztották az obt 14 tagu titkárságát. /mti/

--

bb 39. szakmai tanácskozás a korszerű fogpótlásokról

i dg/fe um bc ie

1979. február 12.

tapasztalatcserével egybekötött szakmai előadássorozatot rendeztek a fogtechnikai vállalat mátyás téri laboratóriumában, amelyen többek között neves külföldi szakemberek: osztrák, belga, nszk-beli és svájci fogtechnikusok számoltak be új fogpótlási anyagokról és eljárásokról. ezeknek lényege, hogy a fogpótlás a meglévő fogak károsodása nélkül rögzíthető, s az új technológiák a fogtechnikusok munkáját is megkönnyítik. a közeljövőben tárgyalások kezdődnek az új anyagok és technológiák elterjesztéséről a hazai fogászatban. /mti/

--

bb 40. bessenyi ferenc kitüntetése

k fe um bc ie

1979. február 12.

a népköztársaság elnöki tanácsa bessenyi ferenc kétszeres kossuth-díjas színművésznek 60. születésnapja alkalmából, művészi tevékenysége elismerésül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést tóth dezső kulturális miniszterhelyettes hétfőn adta át. /mti/

--

bb 41. haynal imre akadémikus temetése

k fe um bc ie

1979. február 12

február 16-an, pénteken 13 órakor lesz az óbudai temetőben. /mti/

--
- 32 -

16.20/um 17.01/mti
16 35

bb. 42. elérte az ár a tiszai magaspart nyulgátjait - az eső is áztatja a védvonalakat és növelte a belvizet - rendkívüli ülést tartott az országos vízgazdálkodási bizottság

t/sb/s/rj pp di

1979. február 12.

a vízügyi szolgálat dolgozói - a helyi erővel, az érintett lakosokkal, a volánosokkal és a honvédségi alakulatokkal együtt - jól szervezett, sikeres küzdelmet vívtak eddig a megáradt tiszán és mellékfolyóin a korábbi maximumokat meghaladó árhullámok, a folyók völgyében pedig a nagy területeket elborító belviz ellen - állapították meg hétfőn az országos vízgazdálkodási bizottság rendkívüli ülésén, amely vincze józsefnek, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettesének előterjesztése alapján tájékozódott a munkálatokról és a szervezett beavatkozásokról.

a szokatlanul korai áradás és belviz ellen december végén kezdődött a védekezés, amelyben az utóbbi két héten már általában 8-10 ezren vesznek részt. a legfrissebb jelentések szerint a tisza árhulláma vasárnap tiszaroffnál tetőzött, s vízszintje 21 centiméterrel haladta meg a korábbi maximumot. a víz elérte a folyó magasparti oldalán alig négy-öt nap alatt emelt csaknem 30 kilométer hosszú nyári gátak vonalát. a nyulgátakkal, amelyeket a hét végén már nemcsak a tisza vize, hanem az esőzés is áztatott, jelentősen nehezítve ezzel a védekezést és a gáterősítéshez szükséges anyagok szállítását. lakitelek, tiszakécske, tiszabög, tiszajenő, vezensy, tiszavárkony, tószeg, szolnok, nagyrév és tiszaug lakott helyeit védik. ezért fokozott figyelemmel és erőfeszítésekkel állnak helyt a mind inkább átázó ideiglenes védvonalak mentén.

a megáradt folyók töltéseinek erősítésére, nyulgátak és jászolgátak építésére eddig 160 ezer homokzsákot, 2000 köbméter terméskövet használtak fel, s a töltések oldalát 12 ezer négyzetméter műanyagfólia és 60 ezer kéve rőzse leterítésével védtek a hullámveréstől. a készültségben őrzött árvédelmi vonalak hosszúsága meghaladja az 1500 kilométert, amelyből 1116 kilométer hosszú szakaszt harmadfoku árvízvédelmi készültségben védenek a tiszán tokaj és Mindszent között, valamint a hármas-kőrös és a hortobágy-berettyó alsó szakaszán. a felső tiszán, a krasznán és a bodrogon az árhullám levonulásával mérsékeltek a készültség erőt, s most már mindössze őrszolgálatot tartanak a berettyó és a sebes-kőrös alsó szakaszán, a lónyai-csatornán, valamint a hármas-kőrös felső szakaszán.

/folyt.köv./

17.15 rj 18.41/mti
1810

-33 -

♣ hétfő délután szolnoknál 904 centiméteres vízállást mértek, ami öt centiméternyire megközelítette már a maximumot

bb. 42. / elérte az ár... 1. folyt./rj

az átlagot jóval meghaladó decemberi, januári csapadék, majd az enyhesség következtében február 2-ára összesen 176 ezer hektárt borított el a belvíz a tiszántulon. a rendszeres szivattyuzás és más fontos beavatkozás így az ideiglenes tározás hatására a hét végéig 100 ezer hektárra csökkent a vízzel borított terület, de a hétvégi újabb csapadék ismét kiterjesztette. jelenleg 114 ezer hektárt borít belvíz, ebből 31 ezer hektár a vetésterület. elsősorban a fekete és a sebes-kőrös, valamint a berettyó-völgyében és szabolics megye északi részén terjeszkedett a belvíz. a helyi vízkárok elhárítására jelentős munkálatokat végeztek nagykamarás, alsókamarás, debrecen, hajduszoboszló, balmazujváros, hajduhadház, békéscsaba, gyula, elek, hódmezővásárhely, mezőberény, kétgyháza, doboz és kumágota területén. a vízügyi igazgatóságok 158 szivattyutelepe és 142 hordozható szivattyúja másodpercenként 308 köbméterrel apasztja az elöntött területek belvizét. remélhető, hogy az esőzések megszűnésével ismét meggyorsul a víztelenítés. a folyók mentén tartós védekezésre, még több hetes munkára számítanak. /mti/

--

bb. 43. a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 16. sz. hírünk /új iskola... 1. folyt./ 1. bek. 11-12. sorában a szöveg helyesen:

...2 millió forintba került: mindezért 16 tanterem, 4 napközis, 2 tornaterem várja a gyerekeket. miután...

/mti/

--

bb. 44. kárpáti istván,

k/rj bc di

1979. február 12.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1921 óta volt tagja a pártnak, 78 éves korában elhunyt. temetéséről később intézkednek.

az mszmp v. kerületi bizottsága

/mti/

--

17.22 rj 19.10

-34-

1830

bb 45. chilei szolidaritási gyűlés kecskeméten

rap/um kz di

1979. február 12.

a chilei dolgozók egységközpontja megalakulásának évfordulója alkalmából szolidaritási gyűlést rendeztek hétfőn kecskeméten. a demonstráción a város üzemeinek mintegy hatszáz dolgozója vett részt. megjelent hugo robles, a magyarországi chilei antifasiszta bizottság titkára, a chilei dolgozók egységközpontjának alapító tagja, benchamin friás, az egységközpont vezetőségi tagja, dabronaki gyula, az édosz elnöke, ligeti lászló, a szot alelnöke, rostás istván, a magyar szolidaritási bizottság chilei akcióbizottságának elnöke, továbbá bács-kiskun megye és kecskemét város több vezetője.

balogh károlyné, az édosz főtitkára mondott beszédet. mint a többi között hangsúlyozta, a magyar nép nagy megrendüléssel kísérte figyelemmel a kegyetlen chilei terrort leplező filmtudósításokat és más dokumentumokat. e szörnyűségek megerősítették a magyar dolgozókat abban, hogy a világ haladó közvéleményével együtt megálljt kell kiáltani a fasiszta gyilkosoknak. ezt tesszük most is - hangoztatta - a chilei néppel való szolidaritás napján, amikor határozottan követeljük: állítsák vissza a latin-amerikai országban a szabadságjogokat, adjanak számot az eltűntekről, tartsák tiszteletben az emberi méltóságot. a chilei munkásoknak, az ország haladó szakszervezeti mozgalmának, s a szabadságukért, függetlenségükért küzdő más latin-amerikai népeknek tudniuk kell, hogy harcukban nincsenek egyedül, a világ haladó népei, köztük a magyarok, mellettük állnak.

ezt követően felszólalt benchamin friás, a chilei dolgozók egységközpontjának vezetőségi tagja, majd a munkásgyűlés a magyar dolgozók tiltakozását, szolidaritását kifejező állásfoglalást fogadott el.

a gyűlés a magyarországon élő chileiek művészeti együtteseinek és az édosz központi férfikórusának közös műsorával ért véget. /mti/

--

bb 46. magyar vezetők részvétlírata

k s um bc di

1979. február 12.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és losonczy pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke táviratban fejezték ki részvétüket jozsip broz titonak, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság és a jugoszláv kommunisták szövetsége elnökének edward kardeljnek, a jszsk elnöksége és a jksz kb elnöksége tagjának elhunytá alkalmából. /mti/

--

17.30/um 19.10

-35-

1835

bb 47. a magyar nemzeti muzeum közli,

k mm um bc di

1979. február 12.

hogyan február 15-től csütörtöki napokon a muzeum 11-től 19 óráig lesz nyitva. a többi napon a nyitvatartás ideje változatlan. a jegyek árusítását a zárás előtt fél órával befejezik.
/mti/

--

bb 48. az utolsó műveletek előtt zsanán

lász/kz/be um di

1979. február 12.

a szakemberek szerint elértek a harmadik hete tartó megfeszített munka utolsó állomásához, a zsanai gázkitörés elfojtásán dolgozó olajbányászok és tűzoltók. vasárnap a tűz másodszori eloltása mellett a kutfejet is előkészítették az új kitörésgátló beemeléséhez. hétfőn meg is történt a felszerelése. a jól sikerült műveletet azonban meg kell ismételni. a műszerek ugyanis gázszivárgást észleltek, s emiatt levették a 200 atmoszféra nyomással ömlő gáz megfékezésére szolgáló drága berendezést. egyidejűleg megkezdtek a szivárgás helyének, okának felderítését, megszüntetését. közben egyetlen percre sem fedkeznek meg a harmadik hete éjjel nappal hőszigeteléssel dolgozó emberek, s velük együtt a környezet védelméért. nemcsak a helyszínen, még 4-5 kilométeres távolságban is folyamatosan ellenőrzik a levegő gáztelítettségét, a gáz hatását a növényzetre. szerencsére a gázutat erdő veszi körül, s még a közelében sincs mezőgazdasági üzem. /mti/

--

bb 49. időjárásjelentés

um s di

1979. február 12.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. február 12-én hétfőn este:

Lassan felszakadozó felhőzet

várható időjárás az ország területére kedd estig: napközben lassan felszakadozik a felhőzet, és már kevesebb helyen lesz csapadék. a szél északira, északkeletre fordul és többfelé megélénkül. a hőmérséklet holnap kora délután plusz 2 - plusz 7 fok között alakul. /mti/

--

19.40/um 20.05

- 36 -

19.40
0

bb 50. megkezdődött a xi. magyar játékfilm szemle - ünnepi megnyitó a vörös csillag filmszínházban

t -jok/mi um bc di

1979. február 12.

budapest felszabadulása 34. évfordulójának előestéjén, hétfőn a vörös csillag filmszínházban, jancsó miklós „magyar rapszódia” című filmjének ősbemutatójával megkezdődött a xi. magyar játékfilm szemle eseménysorozata. a szemle keretében bemutatják a tavalyi teljes hazai játékfilm-termést: 27 magyar alkotást, közöttük azt a tizenkettőt is, amelyet most először vetítenek a közönségnek.

a megnyitó ünnepségen, politikai, társadalmi és kulturális életünk számos vezető személyiségének jelenlétében farkasinszky lajos, budapest főváros tanácsának elnökhelyettese, a filmszemle igazgatója mondott beszédet.

- e nagyköruti palotának hagyományos a kapcsolata a magyarországi filmmel - emlékeztetett az előzményekre. 1896-ban ebben a szállodában működött az első, hosszabb ideig játszó magyar mozi. a tanácsköztársaság kikiáltásának másnapján ebben a tereben gyülekeztek a magyar filmszakma jeles képviselői, s a vita eredményeként javasolták a filmgyártás, forgalmazás és a mozik államosítását. ez napokkal később - a világon elsőként - meg is történt.

- e történelmi események mellett eltorpülnek a későbbi, filmtörténeti szempontból is emlékeztető bemutatók. a sok jelentős premier közül most csak egyre szeretnék emlékeztetni: 1947-ben, a háború után éledező magyar filmgyártás első, kiemelkedő nemzetközi sikere darabja, a „valahol Európában”, is itt került először a közönség elé.

- pécs városáé a kezdeményezés érdeme, hogy a hatvanas évek közepén - amikor a hazai filmgyártás ismét jelentős műveket hozott létre - hívta a magyar filmművészeket: tartsanak pécsen szemlét a legjobb művekből. találkozzanak a közönséggel, s vitassák meg velük aktuális gondjaikat. azóta így készül a mérleg egy-egy esztendő filmterméséről azért, hogy az alkotók a jövőt a tanulságok ismeretében tervezhessék.

- néhány éve kezdeményezte a kulturális minisztérium és a magyar film- és tévéművészek szövetsége, hogy péccsel évenként váltakozva legyünk mi, budapestiek is a szemle házigazdái. a kérésnek örömmel tettünk eleget: immár másodízben közösen a budapesti főváros tanácsa és a rendező szervek nevében a filmművészeket, a külföldi és a hazai vendégeket, és a közönséget itt, budapesten.

/folyt.köv./

- 37 -

20.03/um 20.45

20.15

bb 50. /megkezdődött....folyt./um

anélkül, hogy a tavalyi filmtermés értékelésének elébe-
vágnánk, annyi már most is elmondható: 1978 is hozott létre
maradandó értékeket a magyar filmművészetben. az új filmek
egész sora sejteti: kiállják majd az idők próbáját - mondotta a
többi között farkasinszky lajos, majd peregni kezdett a leg-
újabb magyar filmek egyike.

az ünnepi premiert a fészek klubban fogadás zárta. /mti/

-. -

bb 51. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától
zárásig

um di

1979. február 12.

29. helyreállt a forgalom tatabánya és szár között
30. pro urbe aranyérmek kiosztása budapesten
31. a nemzetiségi szövetségek és a szövetség elnökségének
együttműködési megállapodása
32. szabolcs megyei néb sajtótájékoztatója
33. a magyar közgazdász társaság elnökségének ülése
34. a legfelsőbb bíróság teljes ülése - a munkaügyi kollégium
beszámolója
35. sajtótájékoztató a szegedi nagyárvíz centenáriumán
36. meghalt horváth ferenc
37. meghalt raider károly
38. az obt ülése
39. szakmai tanácskozás a korszerű fogpótlásokról
40. bessenyi ferenc kitüntetése
41. haynal imre temetésének időpontja
42. az országos vizsgázók bizottság rendkívüli ülése/11.jav./
43. szerk. figy.: javítás a 16-os hírre
44. elhunyt kárpáti istván
45. chilei szolidaritási gyűlés kecskeméten
46. magyar vezetők részvétélvirata jugoszláviába
47. a nemzeti muzeum közleménye
48. az utolsó műveletek előtt zsanán
49. időjárás
50. megkezdődött a xi. magyar játékfilm szemle
51. hírjegyzék

-. -

- 38 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: bajnok zsolt
szerkesztették: izsák erika, dosztányi imre

21.05/um

21.5

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3.

Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. válaszon a végzős általános iskolások - több a hely,
mint a jelentkező a fővárosban

dg/s um bc di

1979. február 13.

tizenhat és félezer - az előző évinél körülbelül ezernel
több - tanuló fejezi be tanulmányait az idén budapest általá-
nos iskoláiban. túlnyomó többségük várhatóan tovább tanul:
a főváros középfokú tanintézetében 24 és félezer hely várja
öket.

a tavalyinál kétszázzal több, mintegy ötezer fiatalt vehet-
nek fel a gimnáziumok i. osztályaiba. megújult gimnáziumban
folytathatják tanulmányaikat; az első osztályokban ugyanis szeptem-
berben életbe lép „a gimnáziumi nevelés és oktatás ter-
ve”, amely tartalmi továbbfejlesztést és bizonyos munkarendi
változásokat is jelent. az első két évben minden gimnazista azo-
nos képzést kap, s a iii. osztály elején választhatnak - érdek-
lődésüknek és képességeiknek megfelelően - az ugynevezett fakul-
tativ tantárgyak közül. ezeket a gimnázium két utolsó évében a
többinél magasabb óraszámokban tanulják. a fővárosi pályaválasz-
tási intézet külön füzetecskét adott ki a gimnáziumban tovább-
tanulni szándékozók segítésére, és ez már tartalmazza a fakul-
tativ rendszerű oktatási tervet is.

/folyt.ó/köv.

- 1 -